

Tłuszczańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Nr 2
2011

z dnia 18.I.2011 r.

W numerze:

OD REKTORA..str. 1

PLAN DZIAŁANIA
OPS W TŁUSZCZU
NA 2011 r.....str. 1

INFORMACJE
ORGANIZACYJNE
DLA SŁUCHACZY
UTW (ćwiczenia,
warsztaty i kursy)
.....str. 2

KLUBO-KAWIARNIA
OTWARTA DLA
WSZYSKICH.....str. 3

OD PIELGRZYMA
DO TURYSTY....str. 4

200 lat - od POWIA-
TU STANISŁAWOW-
SKIEGO DO WOŁO-
MIŃSKIEGO.....str. 5

LOKOMOTYWA
PARTNERSTWA W
TŁUSZCZU.....str. 6

FOTOGALERIA..str.8

REDAKCJA.....str. 8

OD REKTORA

Drodzy słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tłuszczu.

Początek roku sprzyja podejmowaniu nowych postanowień i przyrzeczeń. Życie pokazuje jak trudno wytrwać w podjętej decyzji. Dotrzymanie każdego postanowienia wymaga sporego samozaparcia. Często okazujemy się zbyt ambitni bądź chcemy zmienić za dużo rzeczy na raz. Dlatego warto przed sobą stawiać małe, krótkoterminowe cele, które realizowane małymi krokami składają się na całość, która może być znaczącą zmianą. Nie należy zrażać się niepowodzeniami i nie poddawać się. Warto głośno, do kogoś wypowiedzieć swoje postanowienie, aby trudniej było się z niego wycofać.

Życzę Państwu w nowym roku 2011 samych zrealizowanych postanowień, wytrwałości i optymizmu. Korzystania z propozycji Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tłuszczu. Mamy niepowtarzalną okazję stworzyć nową rzeczywistość dla ludzi dojrzałych, ale młodych duchem i sercem.

Rektor U3W
Katarzyna Rostek

Plan działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu na 2011 rok

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Tłuszczu podejmujemy działania zwiększające aktywność społeczną i zawodową osób w wieku 50+ dzięki wsparciu finansowemu z Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Działania 7.1.1. W projekcie zaplanowaliśmy finansowanie Klubu Integracji Społecznej oraz zajęcia dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Mamy od lutego 2011 r. ,między innymi, poradnictwo socjalne, psychologiczne, terapeutyczne i doradztwo zawodowe, a także szereg szkoleń zwiększających aktywność i możliwości podjęcia pracy przez seniorów. Będą to szkolenia z obsługi komputera i internetu, kurs bukiciarstwa i układania wiązanek oraz kurs masażu terapeutycznego. W ramach prężnie funkcjonującego Uniwersytetu Trzeciego Wieku proponujemy co dwa tygodnie wykłady prowadzone przez profesorów, wykładowców lub trenerów oraz szereg zajęć rozwijających m.in. tai - hi, gimnastyka zdrowotna, nordic walking (spacer z kijkami), wieczorki taneczne, zajęcia plastyczne z decoupage (technika serwetkowa zdobienia przedmiotów).

Już w lutym 2011 czekają nas 2 wyjazdy do teatrów. Do Teatru Wielkiego i do Teatru ROMA.

Dzięki stale rozwijanej współpracy z organizacjami pozarządowymi „Potok serc” i Stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja” angażujemy się w rozwijanie przedsiębiorczości społecznej na terenie naszej gminy. Przykładem są tu działalność Klubokawiarni „Potok serc” w Centrum Kultury w Tłuszczu, która zatrudnia 2 osoby, a działalność nie jest nastawiona jedynie na zysk, ale na zaspokojenie potrzeby lokalnej jaką był brak miejsca spotkań dla mieszkańców naszej gminy. Stowarzyszenie „Nadzieja”, zatrudnia w 3 realizowanych projektach aż 72 pracowników. Są to 2 projekty edukacyjno-integracyjne „Koziołkowo małe”, w Kozłach i „Koziołkowo małe” w Jasienicy, a także projekt integracyjny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Tłuszczu „Świetlica- konieczność, przyjemność i integracja”.

... czytaj str. 2

Ośrodek Pomocy Społecznej angażuje się w inicjatywy edukacyjne, gdyż zmniejszają one znacząco krąg osób korzystających z pomocy społecznej. Ponadto edukacja jest jednym z najważniejszych sposobów uniknięcia ubóstwa, uzyskania samodzielności i niezależności.

Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja” jest organizacją non-profit oraz od lutego 2010 r. organizacją pożytku publicznego. Można przekazywać 1% podatku na konto tej organizacji. W PIT wpisujemy jedynie numer KRS, a Urząd Skarbowy dokona odpowiedniego przelewu na konto tej organizacji. Zebrane środki zostaną wykorzystane na działalność statutową jaką jest organizacja wsparcia dla osób niepełnosprawnych (m.in. rehabilitacja ruchowa, zawodowa i społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, integracja środowiskowa). Warto w tym roku wspomóc lokalną organizację. Służymy w tym zakresie pomocą przy rozliczeniu rocznym.

Już od marca 2011 rusza nowy projekt pt: „Zostań partnerem- kolejne wyzwanie” do którego zaprosimy osoby chętne do angażowania się w rozwiązywanie problemów społecznych. Zaproponujemy konferencję oraz 2 dniowy wyjazd edukacyjny do Kazimierza Dolnego oraz możliwość spotkań i napisania projektu dla realizacji własnego pomysłu społecznego.

Od 01.04.2011r. rozpoczynamy realizację projektu „Jesteśmy razem” dla 40 samotnych rodziców z Gminy Tłuszcz. Projekt obejmuje 5-dniowy wyjazd integracyjno - edukacyjny oraz warsztaty z kreowania wizerunku.

Oferta, którą Państwu przedstawiliśmy to tylko część tego co mamy w planach. Na bieżąco będziemy rozbudowywać program i dostosowywać go do potrzeb i oczekiwań naszych klientów. Aktualne informacje będziemy zamieszczać w kwartalnym Biuletynie U3W i na stronie internetowej www.opstluszcz.pl

Katarzyna Rostek

INFORMACJE ORGANIZACYJNE DLA SŁUCHACZY UNIwersYTETU TRZECIEGO WIEKU

Bardzo prosimy o wpłaty czesnego za rok akademicki 2010/2011. Kwota czesnego 60 zł.

Wpłat można dokonywać w dniu 18.01.2011r. w czasie spotkania UTW lub w dniu 25.01.2011r. w godzinach od 10.00 do 12.00 w Klubie Integracji Społecznej ul. Warszawska 2. Wpłaty przyjmuje skarbnik UTW Pani Emilia Kurek oraz Przewodnicząca Rady Słuchaczy Pani Janina Stryjek. 25.01.2011r. to ostateczny termin wpłat. Osoby, które nie dokonają wpłaty czesnego nie otrzymają indeksu i nie będą mogły korzystać z zajęć w Uniwersytecie.

Sekretariat Uniwersytetu Trzeciego Wieku będzie czynny w każdy wtorek w godzinach od 10.00 do 12.00 w Klubie Integracji Społecznej przy ulicy Warszawskiej 2 na piętrze.

ĆWICZENIA, WARSZTATY I KURSY:

- Do 15 lutego 2011r. przyjmujemy zgłoszenia do Programu Aktywności Lokalnej realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu w ramach projektu „Wyzwólmy w sobie energię!”. Z tego projektu będziemy finansować zajęcia komputerowe, bukieciarstwo i masaż. Wszystkie zajęcia będą nieodpłatne. W zajęciach mogą brać udział osoby do 64 roku życia. Planujemy przeszkolić 60 osób. W związku z dużym zainteresowaniem zajęciami zmuszeni jesteśmy do przeprowadzenia rekrutacji indywidualnej. Regulamin przewiduje, że jedna osoba może skorzystać tylko z jednej formy zajęć.

Wszystkich chętnych spełniających kryteria prosimy o zgłaszanie się do Ośrodka Pomocy Społecznej we wtorki i w czwartki w godzinach od 8.00 do 16.00 do pokoju 22 do 15 lutego 2011r. w celu wypełnienia ankiety rekrutacyjnej.

- 1 lutego 2011r. rozpoczynają się cykliczne zajęcia z **tai-chi**. Warsztaty są odpłatne 10zł za 1,5 godz. i będą się odbywały w Klubie Integracji Społecznej w każdy wtorek o godz. 12.00. Wszystkich chętnych prosimy o przyjście na pierwsze spotkanie w dniu 1 lutego 2011r. Za organizację zajęć odpowiedzialna jest Pani Janina Stryjek.

- 19 stycznia 2011r. od godz. 17.00 w Klubokawiarni Potoku Serc w Centrum Kultury w Tłuszczu odbędzie się pierwszy **wieczorek taneczny**. Osobą odpowiedzialną za animację jest Pan Włodzimierz Malinowski. Wieczorki będą odbywały się w każdą pierwszą i trzecią środę miesiąca.

11 marca 2011r. rozpoczynamy cykl wieczorków poetyckich realizowanych przez Bibliotekę Publiczną w Tłuszczu w ramach projektu „Poezja skąpana w Tłuszczu” W ramach projektu przewidziane jest też przygotowanie i degustacja potraw regionalnych. Cykl obejmuje cztery spotkania:

- 11 marca 2011r. godz. 17.00 Biblioteka Publiczna w Tłuszczu,
- 08 kwietnia 2011r. godz. 17.00 Biblioteka Publiczna w Tłuszczu,
- 13 maja 2011r. godz. 17.00- Klubokawiarnia Potoku Serc w Centrum Kultury w Tłuszczu,
- 10 czerwca 2011r. godz. 17.00 Biblioteka Publiczna w Tłuszczu

- **Wyjazdy na basen**. Informacji na temat wyjazdów będzie udzielała Pani Eugenia Kowalewska na spotkaniu w dniu 1.02.2011r. 17.00. Wyjazdy będą odpłatne.

- **Gimnastyka** będzie się odbywała w każdy poniedziałek w godzinach od 17.00 do 18.00 w zależności od liczby chętnych albo w Centrum Kultury w Tłuszczu albo w Szkole Podstawowej w Tłuszczu. Pierwsze spotkanie osób chętnych w dniu 24 stycznia 2011r. w Centrum Kultury w Tłuszczu o godz. 17.00. Za organizację zajęć odpowiedzialna jest Pani Krystyna Dybek. Zajęcia finansuje Centrum Kultury w Tłuszczu, są to zajęcia bezpłatne dla słuchaczy Uniwersytetu.

- **Nordic walking** (chodzenie z kijkami) pierwsze spotkanie 14 lutego 2011 r. o godz. 17.00 w Klubie Integracji Społecznej w Tłuszczu ul. Warszawska 2. Dalszy harmonogram zostanie ustalony przez uczestników.

- **Chór** serdecznie zapraszamy wszystkich chętnych na spotkania chóru Lux Mea w każdy czwartek o 18.00 w Centrum Kultury w Tłuszczu. Podczas spotkań prowadzone będą zapisy do chóru.

- 22.01.2011r. w godzinach od 11.00 do 14.00 w Klubokawiarni Potoku Serc odbędzie się pierwsze spotkanie z cyklu zajęć z **decoupage** (technika serwetkowa). Zajęcia będą się odbywały cyklicznie co tydzień w każdą sobotę w tych samych godzinach bezpłatnie. Za zajęcia odpowiedzialna jest Pani Katarzyna Rostek.

... c.d. str. 3

WYKŁADY:

1.02.2011r. godz. 17.00
15.02.2011r. godz. 17.00
1.03.2011r. godz. 17.00
15.03.2011r. godz. 17.00
29.03.2011r. godz. 17.00
12.04.2011r. godz. 17.00
26.04.2011r. godz. 17.00
10.05.2011r. godz. 17.00
24.05.2011r. godz. 17.00
14.06.2011r. godz. 17.00
28.06.2011r. godz. 17.00

W ramach wykładów będziemy prezentować tematykę naukową i regionalną.

WYJAZDY:

Wszystkie osoby chętne na wyjazd do teatru serdecznie prosimy o wpłaty. Lista zostanie zamknięta w dniu 25.01.2011r. Wpłat można dokonywać u Pani Haliny Zaręba w dniu 18.01.2011r. w czasie spotkania Uniwersytetu oraz w dniu 25.01.2011r. w Klubie Integracji Społecznej w Tłuszczu przy ulicy Warszawskiej 2 w godz. od 10 do 12.

23.02.2011r. godz. 19.00 Straszny Dwór cena biletu 39 zł;

17.03.2011r. godz. 19.00 Les Miserables, cena biletu 54 zł.

Zbiórka uczestników w dniu wyjazdu przed Centrum Kultury w Tłuszczu na dwie godziny przed spektaklem, a więc o 17.00. Wcześniej serdecznie zapraszamy do Klubokawiarni Potoku Serc na pyszną kawę i ciastko.

Za wyjazdy odpowiedzialna jest Pani Halina Zaręba.

Agnieszka Szyszkowska

Klubokawiarnia otwarta dla wszystkich

Ostatnie lata pokazują, że mieszkańcy naszej gminy chcą uczestniczyć w życiu społecznym. Bardzo ważna staje się potrzeba spotykania, kreowania wspólnej rzeczywistości i miejsc przyjaznych człowiekowi. Kilkuletnia praca Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu, organizacji pozarządowych i samorządu terytorialnego zaowocowała wieloma przedsięwzięciami o charakterze kulturalnym. Jednym z długo oczekiwanych wydarzeń było otwarcie Klubokawiarni w CK Tłuszcz. Nowa inicjatywa mogła zaistnieć dzięki współpracy prywatno-publicznej.

fot. Natalia Białek

Stowarzyszenie „Potok Serc” podjęło staranie aby urozmaicić ofertę kulturalną naszej gminy. Pomysł otwarcia lokalu spotkał się z przychylnością reprezentantów władz, organizacji pozarządowych i mieszkańców.

Stowarzyszenie postawiło na szeroko rozumianą otwartość. Mamy na terenie gminy kilka podmiotów, które dynamicznie tworzą ofertę dla dzieci, młodzieży i ludzi dorosłych. Wszystkie organizacje i instytucje będą mogły podjąć współpracę z Klubokawiarnią w celu realizacji imprez, wydarzeń edukacyjnych i rozrywkowych. Mimo że, oficjalne otwarcie lokalu odbędzie się 18.01.2011 r. to miało miejsce już w nim kilka wydarzeń przedpremierowych. Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Regionalnym Ośrodkiem EFS przeprowadzili szkolenie

fot. Natalia Białek

dotyczące budowania partnerstwa, Stowarzyszenie „Kastor” zaprezentowało wystawę wyrobów z filcu i przedmioty zdobione techniką Decoupage. „Potok Serc” zorganizowało wieczór mikołajkowy z licznymi atrakcjami dla najmłodszych oraz zabawę sylwestrową dla wolontariuszy działających przy stowarzyszeniu.

Klubokawiarnia funkcjonować będzie w ścisłej współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i CK Tłuszcz. Partnerzy podjęli już deklarację wspierania się w realizacji wydarzeń kulturalnych skierowanych do mieszkańców całej gminy. Uroczyste otwarcie klubokawiarni uświetnił Jacek Frankowski i Lidia Stanisławska. Przybyli goście będą mogli obejrzeć wystawę karykatur połączoną z występem satyrycznym artystów. Podczas inauguracji działalności lokalu organizatorzy podsumują akcję „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”

Docelowo w klubokawiarni „Potoku serc” przewidujemy:

- kawę, herbatę
- soki owocowe i warzywne
- ciepłe kanapki
- słodycze (ciasta własnego wypieku)
- zdrowe przekąski
- gofry
- lody

W ofercie kulturalnej planujemy:

- występy artystyczne
- projekcje filmowe
- spotkania z ciekawymi ludźmi
- warsztaty artystyczne (decoupage)
- otwartość na innowacyjne pomysły
- wieczorki taneczne
- karaoke

... c.d. str. 4

Stowarzyszenie „Potok Serc” za sprawą uruchomienia klubokawiarni wchodzi w przestrzeń przedsiębiorczości społecznej. Wszelkie dochody z działalności gospodarczej zostaną przeznaczone na rozbudowę oferty kulturalnej i rozrywkowej oraz obsługę lokalną. Organizacja pozarządowa stworzy kilka nowych miejsc pracy czym przyczyni się do uruchomienia osób długotrwale bezrobotnych. Duży wkład pracy w funkcjonowanie kawiarenki wniosą członkowie stowarzyszenia i wolontariusze. Inicjatorzy są otwarci na nowe pomysły i osoby chętne do podjęcia współpracy.

Wszelkie pytania i uwagi prosimy zgłaszać pod adresem potokserc@gmail.com

Błażej Michalczyk

Od pielgrzyma do turysty.

Pierwotną formą ruchu turystycznego był ruch pielgrzymkowy, którego korzenie sięgają czasów starożytnych. W dalekiej przeszłości ludzie podróżowali niechętnie, a jeśli podejmowali ten trud to zawsze w celu zasiedlania nowych obszarów bądź odkupienia swoich win. Wynikało to z instynktu przetrwania oraz silnego podporządkowania się regułom wyznań i religii.

Do początku XIX w. podróże pątnicze związane były mocno z odbywaniem pokuty. Nie stosowano środków transportu innych niż własne nogi lub konia wierzchowego. Podróż wiązała się z wieloma wyrzeczeniami i ogólnie rozumianym dyskomfortem. Najważniejszym elementem był trud wędrówki w celu zbliżenia się do Sacrum.

Laicyzacja społeczeństwa europejskiego, która przyszła wraz z osiągnięciami postmodernizmu w latach 70-tych, stworzyła nowy nurt turystyki religioznawczej. Poszukiwanie sensu istnienia przez grupy hipisów wpłynęło na zwiększenie ruchu turystycznego w kierunku Dalekiego Wschodu. Odbiegał on zdecydowanie od pierwotnej formy pielgrzymowania. W tym przypadku na pierwszy plan wybiegł wątek poznawczy przed sakralnym. Ma on zatem w dominującym stopniu charakter świecki z niewielkim poziomem doznań religijnych. Pielgrzymi stali się bardziej wygodni, zrezygnowali z trudu wędrówki na rzecz komfortowych środków transportu. Większość turystów, bo aż 80% ogółu uczestników, bierze udział w pasywnych formach ruchu turystycznego. Dotyczy to też w pewnym stopniu uczestników turystyki religioznawczej o charakterze świeckim. Docierają oni do historycznych miejsc kultu religijnego samolotem, pociągiem, samochodem, rezygnując z aktywności ruchowej. Jednak z punktu widzenia aktywności intelektualnej, poznawczej ukierunkowanej na pogłębienie wiedzy o miejscach i formach kultu religijnego oraz przejawach działalności ludzi związanych z wyznaniem, turystyka religioznawcza pozostanie zawsze aktywną formą spędzania czasu wolnego. Pielgrzymki z punktu widzenia nowego nurtu turystycznego odpowiadają na potrzeby ludzi dynamicznych. Długotrwała aktywność ruchowa charakterystyczna dla tego typu wędrówek przeciwdziała biernemu trybowi życia i sprzyja zwalczaniu chorób cywilizacyjnych. Turystyka aktywna religioznawcza ociera się niekiedy o formy ekstremalne zawierając elementy szkoły przetrwania i konieczności pracy w zespole. Bierna i statyczna postawa wobec rzeczywistości kulturowej na dzień dzisiejszy zaczyna odbiegać od trendów panujących wśród nowoczesnych turystów. Chęć pokonywania trudności i przekraczania barier stawianych przez ciało jest silniejsza od wygody i komfortu.

Wysiłek fizyczny zabarwiony doznaniem duchowym i estetycznym wypiera tendencję biernej turystyki lat ubiegłych. W efekcie wielokrotnego i długotrwałego pielgrzymowania podnosi się i utrzymuje na wysokim poziomie kondycja organizmu. Piechur uczy się reakcji swojego organizmu poddanego wyłożonym obciążeniom. Kształtuje kompetencje społeczne skierowane na realizację potrzeb zespołu ludzi. Podróże religioznawcze bardzo mocno wpływają na budowanie więzi międzyludzkich, zwiększają świadomość ekologiczną i wpływają na poprawę stanu zdrowia.

Kraje Trzeciego Świata dostrzegły walory swoich zabytków sakralnych i zachęcają do zwiedzania miejsc kultu religijnego. W rejonach ubogich gospodarczo to właśnie ta forma turystyki przynosi znaczne dochody do budżetu państwa. Wykorzystuje się do tego celu potencjał tkwiący w architekturze i miejscach gdzie odbywały się obrzędy i rytuały religijne. Miejsca kultu ludów starożytnych wpłynęły na rozwój horyzontów poznawczych, pobudzają intelektualnie oraz budują światopogląd podróżnika i turysty.

Niemal we wszystkich wierzeniach pielgrzymki pątnicze są jedną z powinności wyznawców. Uchodzą za środek do osiągnięcia szczęścia. Pielgrzymi wierzą w moc obrzędów praktykowanych podczas wędrówki i miejscu predestynacji. Funkcjonuje przeświadczenie o wyjątkowej sile modlitw i rytuałów w miejscach uznawanych za święte. Osoby uczestniczące w wędrówce wiernych mogą wchodzić w wyższy stan świadomości. Przez systematyczne powtarzanie zwrotów, sentencji skierowanych do bóstwa oczyszczają umysł. Doznają stanu katharsis i dzięki niemu czują się zjednoczone z obiektem wiary. Poza wymiarem czysto duchowym podróże w celach religijnych nakreślają koniunkturę gospodarczą regionu uznawanego za wyjątkowy. Ruch pielgrzymów na świecie rozwijał się już w Egipcie ale miał charakter typowo lokalny. Dopiero średniowiecze przyniosło dynamiczny postęp w tej dziedzinie. Przemieszczanie się ludzi z powodu praktyk religijnych było nieodłącznym elementem krajobrazu kulturowego tego okresu. Pielgrzymki wynikały z nakazów Kościoła. Wierni w ten sposób mieli możliwość otrzymania odpustu za grzechy. Oczywiście uzyskanie przebaczenia wymagało też odpowiedniej daniny w zlocie. Wymiar duchowy stanowił tylko jeden element w całej maszynie pielgrzymkowej wieków średnich. Od zawsze liczył też się kapitał i zysk. Kościół dzięki wsparciu licznych zakonów prowadził szeroko zakrojoną kampanię turystyczno-dewocyjną. Do zadań duchownych należało wytyczanie szlaków podróży pątniczej, zapewnienie bezpieczeństwa, noclegów, wyżywienia. Tworzono kompanie pokutników liczące nawet 700 osób. Taka grupa wędrująca miesiącami potrzebowała zaplecza. Trasy pielgrzymki przez lata rozwijały niezbędną infrastrukturę w postaci zajazdów, szpitali, punktów handlowo-usługowych, punkty informacyjne, przytułki dla ubogich, jadłodajnie. Wykwalifikowani zakonnicy udzielali informacji, którą drogą najlepiej iść. Wskazywali także miejsca, gdzie pielgrzym mógł dostać wodę pitną oraz otrzymać ciepłą strawę. W Europie dominowały trzy kierunki wędrówek religijnych: do Rzymu, Ziemi Świętej i Santiago de Compostella. Podróże odbywały się za pomocą dostępnych wtedy środków transportu - głównie końmi pociągowymi i wierzchowymi oraz pieszo.

W czasach nowożytnych wielkie pielgrzymki międzynarodowe zaczęły zanikać. Spowodowane było to głównie zmianami w mentalności i światopoglądzie. Kultura chrześcijańska zrobiła się bardziej liberalna pod wpływem nurtów oświeceniowych. Szczęście przestało być utożsamiane z umartwianiem się i wyrzeczeniami. Radość dostrzegano w wygodzie i hedonizmie. Kościół zredukował swoje wymagania wobec turystów religijnych. Oddając do ich dyspozycji Rzym jako punkt gdzie można było uzyskać odpust zupełny. Charakter pielgrzymowania również uległ zmianie. Ruch pielgrzymkowy przypominał bardziej wyprawy krajoznawcze, kulturoznawcze. Dynamiczny rozwój architektury i sztuki malarskiej przyciągał wszystkich zamożnych. Pielgrzymka stała się bardziej elitarna. Wymagała dużych nakładów finansowych. W dobrym tonie było zwiedzić miejsca, w których kształtowała się cywilizacja zachodnia. Wraz z postępem osiągnięć cywilizacyjnych oraz potrzeb coraz lepiej wykształconych ludzi ruch pielgrzymkowy wykreował odłam w postaci turystyki popularnej. Kierunek ten zaczął realizować już tylko potrzeby świeckie. Wśród nich najważniejsze stały się: potrzeba poznawcza, potrzeba estetyczna, potrzeba rekreacji i wypoczynku. I w ten sposób zaistniał ruch turystyczny w wydaniu współczesnym.

Błażej Michalczyk

Wokół 200 rocznicy powołania Powiatu Stanisławowskiego, którego tradycję kontynuuje obecny Powiat Wołomiński.

Pod koniec istnienia I Rzeczypospolitej, wołomiński region należał do trzech różnych powiatowych jednostek administracyjnych. Były to: powiat warszawski, powiat kamieniecki i powiat liwski. Ponad powiatami były jednostki organizacyjne zwane ziemiami, które grupowały dwa lub trzy powiaty. Nasze powiaty wchodziły w skład wyższej struktury, a mianowicie: powiat warszawski do ziemi warszawskiej, powiat kamieniecki do ziemi nurskiej, zaś administracja liwska łączyła powiat i ziemię. Na czele powiatu stał starosta a ziemi kasztelan.

III rozbiór (1795) wymazał z mapy świata Polskę. Między obecną Kobyłką a Zielonką przebiegała granica pomiędzy zaborcami. W naszej okolicy tereny położone od Wisły za Zielonką znalazły się w Prusach, zaś od Kobyłki dalej na wschód - w Austrii.

W zaborze austriackim powołano jednostkę terenową zwaną cyrkulem. Siedziba naszego cyrkulu mieściła się w Siedlcach.

W 1807 r. Napoleon rozgromił Prusy i na wyzwolonych terenach byłej I Rzeczypospolitej powołano Księstwo Warszawskie. W 1809 pokonano Austrię, co pozwoliło w 1810 r. przyłączyć do Księstwa pozostałe ziemie będące pod zaborem Wiednia. W 1810 r. dokonano, na wzór francuski, zmian w Księstwie. Powołano województwa z prefektem na czele, powiaty z podprefektem i gminy z wójtami. Latem tegoż roku wyznaczono granice powiatów, w tym nowopowstałego stanisławowskiego. Do powiatu stanisławowskiego należały m.in. Kobyłka, Radzymin, Jadów, Łochów, Stanisławów, Mińsk.

Po 1815 r., gdy po pokonaniu Napoleona i po ustaleniu granic na terenach Polski na Kongresie Wiedeńskim region wołomiński znalazł się w zaborze rosyjskim. Zachowano powiat stanisławowski, przenosząc siedzibę starosty do Mińska oraz powołano Obwód (w idei podobne do staropolskiej ziemi) stanisławowski włączając do niego jeszcze powiat siennicki.

W 1853 r. dokonano zmiany nazewnictwa i obwód zamieniona na powiat (w składzie stanisławowski i siennicki), a poprzednie powiaty na okręgi. W naszym regionie na znaczeniu zyskał Jadów, w którym, w 1861 r. przeprowadzono wybory do Rady Powiatowej Stanisławowskiej.

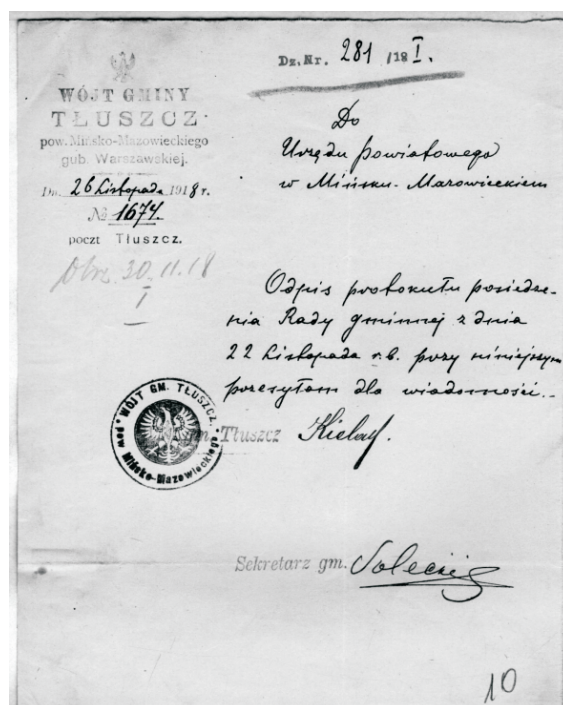
Ukazem z grudnia 1866 r. car Aleksander II, chcąc przybliżyć administrację do problemów mieszkańców aby polepszyć nadzór policji nad mieszkańcami przeprowadził kolejną reorganizację administracyjną. Powrócono do mniejszych obszarowo powiatów, likwidując strukturę wyższą (obwody do 1853 r.). Od 1 stycznia 1867 r. zaczęły funkcjonować powiaty radzyński i miński. Władze carskie, dla odróżnienia, zmieniły nazwę Mińska na Nowomińsk (1868). Powiaty w tym kształcie przetrwały do I wojny światowej.

1 sierpnia 1914 r. wybuchła I wojna światowa, w której jako wrogowie stanęli polscy zaborcy. W sierpniu 1915 r. Niemcy wyparły Rosję za rzekę Bug. W 1916 r. niemieckie władze okupacyjne dokonały zmian w granicach powiatów. Zlikwidowano powiat radzyński. Gminy: Radzymin (z Radzyminem) i Ręczaje w całości i niewielkie części gmin Małopole i Klembów zostały włączone do powiatu warszawskiego, zaś pozostały powiat do mińskiego. W ten sposób Tuszcz, Jadów, Zabrodzie, Międzyłесь, Strachówka znalazły się w powiecie mińskim. W celu lepszego zarządzania powiatem mińskim, w Tuszczu rezydował zastępca starosty.

Po załamaniu potęgi Niemiec i jej klęski w 1918 r., na mapy powróciła Polska. Pośród wielu spraw, którymi się zajęto, przywrócono podział Polski na powiaty sprzed 1914 r. Na naszym terenie zebrani w 1919 r. w Tuszczu wójtowie gmin wskazali, że siedzibę powiatu najlepiej byłoby przenieść do Wołomina. Wiązało się to z lepszym dojazdem, patrząc przez pryzmat funkcjonującej kolei. Władze centralne zdecydowały inaczej i powiat powrócił do Radzymina. Jeszcze tylko w latach 1939-1944 w okresie okupacji hitlerowskiej utworzono powiat WarszawaZiemska (w składzie przedwojennych powiatów: warszawskiego i radzyńskiego), potem w okresie 1944-1952 ponownie funkcjonował powiat radzyński, by od lipca 1952 zaczął pełnić Wołomin funkcje stolicy powiatu.

Jarosław Stryjek

(materiał z wykładu 14.12.2010r.)

Lokomotywa Partnerstwa w Tłuszczu.

Partnerstwo realizowane przy współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Europejskiego Funduszu Społecznego

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu od 2008 roku realizuje politykę budowania partnerstwa prywatno-publicznego. Projekty „Partnerstwo dla pomocy” i „Razem łatwiej” rozbudziły wśród mieszkańców gminy Tłuszcz zainteresowanie działalnością społeczną realizowaną w partnerstwie. Szkolenia i poradnictwo spowodowały zainteresowanie zagadnieniami związanymi z ekonomią społeczną i przedsiębiorczością społeczną. Organizacje pozarządowe zaczęły realizować liczne projekty skierowane do różnych grup odbiorców. Mnogość pomysłów wcielanych w życie potwierdziło konieczność podjęcia współpracy w celu stworzenia wspólnego planu działania. Tłuszczańskie organizacje pozarządowe oraz instytucje samorządowe udowodniły, że są otwarte na wspólną pracę i koordynowanie wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, rozrywkowych. Rzeczywistość społeczna w Tłuszczu pokazała, że można tworzyć partnerstwa ponad podziałami. Każda organizacja ma swoją ofertę, która nie wyklucza się z innymi. Wszystkich łączy wspólny mianownik – zwiększenie atrakcyjności oferty skierowanej do mieszkańców gminy Tłuszcz.

15 września 2010 przy współpracy Regionalnego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego powstało partnerstwo skupiające 6 podmiotów. W skład nowego porozumienia weszły instytucje tj. Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Tłuszcz, Biblioteka Publiczna w Tłuszczu, Stowarzyszenie „Kastor”, Stowarzyszenie „Potok Serc”, Stowarzyszenie „AXA”. Funkcję lidera partnerstwa objął Ośrodek Pomocy Społecznej. Podczas pierwszego spotkania uczestnicy wspólnie zredagowali treść umowy w oparciu o ustalone priorytety. Celem niniejszej umowy jest utworzenie platformy na bazie, której będzie można realizować wspólne przedsięwzięcia. Dokument scali podmioty w celu lepszego zrozumienia potrzeb wspólnoty lokalnej oraz podniesie jakości zaproponowanych działań. Uczestnicy dzięki tej inicjatywie chcą uporządkować program lokalnej działalności społecznej.

Każda z organizacji ma swoje atrybuty, które mogą okazać się przydatne dla innych. Chodzi o to aby partnerzy mogli korzystać wzajemnie ze swoich doświadczeń, umiejętności, potencjału. Grupie partnerskiej zależy na zbudowaniu systemu komunikacji i wsparcia. W celu lepszego zrozumienia indywidualnych predyspozycji poszczególnych jednostek na drugim spotkaniu, które odbyło się 22.11.2010 stworzono dokument określający potencjał partnerów. Zebranie miało charakter warsztatowy. Uczestnicy opracowywali w zespołach swoje materiały a następnie zredagowano jednolity załącznik do umowy. W listopadowym zebraniu wzięło udział 23 osoby. Następne spotkanie zaplanowane zostało na styczeń 2011. Wraz z początkiem nowego roku zostanie stworzony harmonogram planowanych wydarzeń i przedsięwzięć realizowanych w ramach porozumienia partnerskiego.

Potencjał zespołu partnerskiego w Tłuszczu

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W TŁUSZCZU

- doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z Unii Europejskiej i dotacji państwowych.
- znajomość środowiska lokalnego (grupy defaworyzowane, problemy i potrzeby społeczne)
- Klub Integracji społecznej
- Uniwersytet Trzeciego Wieku
- dobra współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy
- doświadczenie w organizacji imprez masowych, plenerowych, integracyjnych
- współpraca z minimum 6 organizacjami pozarządowymi
- prowadzenie poradnictwa z zakresu ekonomii społecznej

GMINA TŁUSZCZ

- realizacja projektów miękkich i twardych
- doświadczona kadra
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
- współpraca międzynarodowa (Hiszpania, Turcja)
- współpraca z organizacjami pozarządowymi
- doświadczenie w organizacji imprez gminnych, kulturalnych, rekreacyjnych
- samorządowe instrumenty wspierania inicjatyw lokalnych
- otwartość na współpracę w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W TŁUSZCZU

- sieć instytucji na terenie gminy
- realizacja imprez „Tłuszczańskie biesiady z książką”, spotkania autorskie z pisarzami, podróżnikami, konkursy plastyczne i recytatorskie, czytelnicze
- dostęp do pomieszczeń na potrzeby wydarzeń kulturalnych
- sprzęt multimedialny, scena w filii biblioteki w Jasienicy
- współpraca z wolontariuszami, placówkami oświatowymi w gminie
- organizacja imprez dla dzieci w czasie ferii i wakacji
- doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych („Program wspierania bibliotek”, dotacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rada Gminy)
- punkt obsługi niepełnosprawnych
- wykwalifikowana kadra

STOWARZYSZENIE „AXA”

- doświadczenie w realizacji projektów POKL i innych
- znajomość społeczności z terenów wiejskich- oczekiwania i problemy(zdiagnozowana)
- dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu gminy i powiatu oraz o zasięg ogólnopolskim
- współpraca ze Starostwem Powiatowym Wołominie
- dostęp do sal szkoleniowych i miejsc integracji (ścianka wspinaczkowa, agroturystyka)
- międzynarodowe wymiany młodzieży (WORKCAMP)
- dobre kontakty z mediami i biznesem
- kontakt z artystami i twórcami ludowymi
- sprzęt do organizacji imprez (wspinaczka, wycieczki rowerowe
- doświadczony psycholog, doradca zawodowy

STOWARZYSZENIE „KASTOR”

- doświadczenie w realizacji debat i spotkań
- realizacja projektów z wykorzystaniem internetu (strony interaktywne, wymiana informacji platforma komunikacyjna)
- wiedza i doświadczenie kadry w działalności wydawniczej
- angażowanie mieszkańców w sprawy samorządu i uczestnictwa w demokracji
- Obywatelskie Biuro Poradnictwa
- dostęp do mieszkańców przez własną gazetę :”Stacja Tłuszcz”

STOWARZYSZENIE „POTOK SERC”

- wolontariat młodzieżowy 15 osób (zadeklarowane 5 godzin pracy tygodniowo)
- klubokawiarnia
- doświadczenie w organizacji imprez z udziałem wolontariuszy
- doświadczona kadra pisząca projekty
- współpraca z Zespołem Szkół w Postoliskach- Klub Szachowy „SZACHER”
- konkursy edukacyjne, rysunkowe, malowanie buziek
- współpraca z Biblioteką Publiczną w Tłuszczu
- praca wychowawcza z młodzieżą (diagnozowanie potrzeb)
- doświadczenia kulinarne(przygotowanie poczęstunków)
- produkt regionalny „Smalec z Tłuszcza”
- ciasta własnego wypieku
- własna krawcowa
- strona internetowa
- działalność gospodarcza

Opracował Błażej Michalczyk

Fotogaleria Natalii Białek

Burmistrz Tłuszcza Paweł Marcin Bednarczyk i Kierownik OPS w Tłuszczu Katarzyna Rostek podczas spotkania oplatkowego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tłuszczu.

Chór "Zgrana paka" klubu seniora, Miejskiego Ośrodka Kultury w Kobylce pod Dyrekcją Aliny Stefaniak podczas występu dla U3W.

Uniwersytet III Wieku w Tłuszczu
ul. Warszawska 2, 05-240 Tłuszcz
tel. 606 949 140

Redakcja OPS Tłuszcz:
Agnieszka Szyszkowska, Błażej Michalczyk,
Katarzyna Rostek
Opracowanie graficzne, druk: Borys Rudajko

